Dosarul nr.2-202/24
2-24024194-32-2-01032024

H O T Ă R Â R
E
în numele Legii

Dispozitivul hotărârii pronunțat public la 28 octombrie 2024 în or.Ialoveni

Judecătoria Hîncești (sediul Ialoveni)
Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecătorul Svetlana Bîcu
Grefierul Svetlana Pavalachi

În lipsa:
Reprezentantului reclamantei-pârâte O.C.N. „EASY CREDIT" S.R.L., A*****
Reprezentantului pârâtei-reclamante *****, avocatul Ion Bălănuță,
Reprezentantului intervenientului accesoriu Comisia Națională a Pieții Financiare din Republica Moldova,
care prin cerere au solicitat examinarea cauzei în lipsă,

a examinat în ședință de judecată publică, desfășurată în limba română, cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de **O.C.N. „EASY CREDIT" S.R.L.** împotriva ***** cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată și cererea reconvențională depusă de avocatul Ion Bălănuță în interesele ***** împotriva ***O.C.N. „EASY CREDIT" S.R.L., intervenient accesoriu Comisia Națională a Pieței Financiare*** privind declararea nulității clauzelor abuzive,

c o n s t a t ă :

1. La data de 01 martie 2024, la Secția evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Hîncești (sediul Ialoveni) a fost înregistrată cererea de chemare în judecată depusă de O.C.N. „EASY CREDIT" S.R.L. împotriva ***** cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată, care a fost repartizată în mod automat-aleatoriu prin intermediul PIGD, judecătorului Svetlana Bîcu.

2. Prin încheierea din 07 martie 2024, s-a dispus acceptarea spre examinare în procedură scrisă a cererii de chemare în judecată cu valoare redusă depusă de O.C.N. „EASY CREDIT" S.R.L. împotriva ***** cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată, comunicarea pârâtei a cererii de chemare în judecată cu anexele și acordarea unui termen de 30 de zile pentru prezentarea referinței.(f.d.30)

3. La data de 25 aprilie 2024, la Secția evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Hîncești (sediul Ialoveni) a fost înregistrată referința și cererea reconvențională depusă de avocatul Bălănuță Ion în interesele pârâtei**********.d. 35,36-38)

4. Prin încheierea din 26 aprilie 2024, s-a dispus examinarea cauzei în ordine generală și stabilirea datei ședinței de pregătire pentru dezbaterile judiciare a cauzei, pentru data de 02 iulie

2024, orele 10:30. (f.d. 40)

5. Prin încheiere separată din 26 aprilie 2024, s-a dispus de a nu da curs cererii reconvenționale depuse de reprezentantul pârâtei*****, avocatul Bălănuță Ion, și acordarea unui tremen până la data ședinței de judecată pentru achitarea taxei de timbru la contul special al instanței de judecată. (f.d. 41-42)

6. Prin încheierea din 15 iulie 2024, s-a dispus primirea cererii reconvenționale depusă de avocatul Ion Bălănuță în interesele ***** împotriva O.C.N. „EASY CREDIT" S.R.L., intervenient accesoriu Comisia Națională a Pieței Financiare privind declararea nulității clauzelor abuzive, pentru a fi judecată o dată cu cererea inițială depusă de O.C.N. „EASY CREDIT" S.R.L**.** împotriva ***** cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată. (f.d. 69-70)

Argumentele participanților la proces.

7. În motivarea **cererii de chemare în judecată** se indică că în fapt între O.C.N „EASY CREDIT" S.R.L. (în continuare Creditor) și cet*****(în continuare Debitor) a fost încheiat la data de 17.05.2023 un contract de credit nebancar cu nr. ***** Ca urmare a asumării angajamentului O.C.N „EASY CREDIT" S.R.L. s-a obligat să acorde Debitorului, un credit nebancar în mărime de 15 899,00 lei, iar Debitorul s-a obligat să ramburseze creditul în 24 rate lunare egale a câte 662,00 lei lunar, începând cu data de 16.06.2023. Rata lunară, în cazul creditelor oneroase, include o parte din capital, precum și costurile aferente în conformitate cu prevederile contractuale și cu periodicitatea prevăzută în Graficul de rambursare a creditului nebancar.

8. Reclamanta O.C.N. „EASY CREDIT" S.R.L. a acordat creditul în termenul și condițiile stabilite în contract, în conformitate cu prevederile secțiunii 3.01 din contractul de credit, astfel, îndeplinindu-și toate obligațiile asumate față de Debitor cu bună-credință și diligență.

9. Debitorul, în temeiul art.1052, art.1054 din Codul Civil al Republicii Moldova, art.18 din Legea privind contractele de credit pentru consumatori (în cazul în care Debitorul este definit drept consumator), precum și secțiunii 3.04 lit. a) din contractul de credit a dispus de dreptul de a revoca contractul de credit în termen de 14 zile din data semnării.

10. Termenul este în decădere, în conformitate cu prevederile art.1054 alin.2 din Codul Civil al Republicii Moldova și art.18 alin.(2) lit.a) din Legea privind contractele de credit pentru consumatori (în cazul în care Debitorul este definit drept consumator).

11. În decursul termenului de 14 zile, din data semnării contractului de credit, Debitorul nu a solicitat Creditorului revocarea contractului de credit. Contractul de credit este guvernat de legea Republicii Moldova, în special, art.art. 1242-1250, cu excepțiile aplicate față de bănci și organizațiile de creditare nebancară cu privire la costul creditului, precum și de art.art. 1763-1773 din Codul Civil al Republicii Moldova, coroborat cu prevederile art.art. 1242-1250 din legea supra. La fel, sunt aplicabile și prevederile actelor normative speciale, îndeosebi interdicțiile cu privire la costul total al creditului, impuse prin Legea cu privire la organizațiile de creditare nebancară, iar în cazul în care, Debitorul are calitatea de consumator și de Legea privind contractele de credit pentru consumatori.

12. După asumarea angajamentelor contractuale, întru executarea contractului Debitorul a achitat 3 rate lunare integral, după care a încetat să-și execute obligațiunile contractuale de achitare a creditului nebancar în termenul și condițiile stabilite, și din motive neimputabile Creditorului se eschivează de la onorarea obligațiunilor contractuale asumate.

13. Întrucât executarea obligației de către Debitor se face în rate, în temeiul art. 864 alin. (2) din Codul Civil al Republicii Moldova, Creditorul este în drept, să ceară executarea imediată a ratelor neajunse la scadență. Dreptul Creditorului generează obligația corelativă a Debitorului de plată.

14. Or, Creditorul pentru a soluționa amiabil litigiul, prin intermediul angajaților săi, telefonic, iar apoi prin notificare scrisă a somat Debitorul, solicitând achitarea către O.C.N. „EASY CREDIT"S.R.L. a datoriei restante, informându-l despre consecințele ce vor surveni în cazul neonorării obligațiunilor de achitare a datoriei restanțe, precum și de consecințele survenirii rezoluțiunii unilaterale a contractului, în temeiul art. 864 alin. (2) și (4), coroborat cu art. 1248 și art. 1769 din Codul civil al Republicii Moldova.

15. În detrimentul acțiunilor Creditorului de a aplana litigiul în mod amiabil, Debitorul continuă comportamentul de rea-credință, refuzând în continuare achitarea creditului în condițiile stabilite.

16. Prin inacțiunile sale, Debitorul a încălcat grav prevederile art. 1242 alin. (1), art. 1247 alin. (1), art.1763 alin. (1) din Codul Civil al Republicii Moldova, precum și a Secțiunii 3.01 lit. a) din contractul de credit.

17. La fel, acesta a încălcat obligațiunile revenite în temeiul art. 10 alin. (1), art. 774 alin. (1), art. 775 alin. (1), art. 858 alin. (2) din Codul Civil al Republicii Moldova.

18. Ca urmare a neexecutării obligației asumate, Creditorul este în drept, iar Debitorul este obligat la următoarele:

- conform art. 1248 alin. (2) din Codul Civil al R.M. - să restituie întregul credit, cu dobânda aferentă, iar în conformitate cu prevederile art. 1244 alin. (4) prin dobândă se înțelege atât sumele socotite în bani cu acest titlu, cât și alte prestații, sub orice titlu sau denumire, la care Debitorul se obligă drept preț al utilizării împrumutului;
- conform art. 864 alin. (2) din Codul Civil al R.M. - în cazul în care obligația pecuniară urmează a fi executată în rate, să execute imediat toate ratele neajunse la scadență;
- conform art. 947 alin. (1) și (3) din Codul Civil al R.M. - să plătească penalitățile fixe, calculate pentru neexecutarea, sau executarea necorespunzătoare a obligației de restituire a împrumutului.

19. Astfel, O.C.N. „EASY CREDIT" S.R.L., epuizând orice cale de soluționare a litigiului amiabil, pretinde încasarea de la cet*****a datoriei restante la credit (rate scadente, dar neachitate) în sumă de 1 986,00 lei, penalitate în sumă de 451,56 lei și suma ratelor rămase, dar neachitate în mărime de 11 927,00 lei, în total – 14 364,56 lei.

20. Creditorul, declară că a respectat în formularea pretențiilor sale, cerințele față de mărimea maximă a pretențiilor ce pot fi înaintate Debitorului cu statut de consumator, în temeiul art. 9 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 1 cu privire la organizațiile de creditare nebancară, precum și cele indicate în art. 15, alin. (7) din Legea nr. 202 privind contractele de credit pentru consumatori.

21. În drept, își întemeiază cererea pe prevederile art. 901 alin. (1), art.art. 947-949, art. 1242 alin. (1), art. 1244, art. 1247 alin. (1), art. 1248 alin. (2), art.art. 1763-1767, art.art. 1769-1770 din Codul Civil al Republicii Moldova și art. 7 alin. (1) și (2), art.8, art. 38, art. 56, art. 75 alin. (2), art.art. 82-83, art. 90, art. 96, art. 166, art. 167, art.art. 238-241 din Codul de Procedură Civilă al Republicii Moldova, precum și în temeiul prevederilor contractuale.

22. Prin **referința** depusă de **reprezentantul pârâtei-reclamant*****, avocatul Bălănuță Ion,** se menționează că cu acțiunea înaintată parțial nu este de acord din considerentul

că, contractul privind prestarea serviciilor financiare de consum la distanță conține clauze abuzive și anume pct. 3.03 lit.b) în partea ce prevede obligația de plată a penalității, din care motiv a depus o acțiune reconvențională. Astfel prin admiterea acțiunii reconvenționale și declararea nulității absolute a clauzei menționate, acțiunea reclamantului urmează a fi respinsă în partea pretenției privind încasarea penalității. (f.d.35)

23. În **cererea reconvențională**, reprezentantul pârâtei-reclamant*****, avocatul Bălănuță Ion, solicită:

- admiterea acțiunii;
- constatarea caracterului abuziv și a declararea nulității absolute a pct. 3.03. lit. b) în partea ce prevede obligația de plată a penalității în mărime de 6,36 lei pe zi din contractul privind prestarea serviciilor financiare de consum la distanță nr. 088645664 din 17.05.2023.

24. În motivarea cererii reconvenționale se indică că, între***** în calitate de reclamant și O.C.N. „EASY CREDIT" S.R.L. în calitate de pârât, a fost încheiat contractul privind prestarea serviciilor financiare de consum la distanță nr.088645664 din 17.05.2023. Conform contractului reclamantul urma să restituie creditul acordat în mărime de 15 899,00 lei. Totodată, contractul prevede la pct. 3.03. lit. b), obligația de plată a penalității în mărime de 6,36 lei pentru fiecare zi de întârziere. Dat fiind faptul că reclamantul a admis întârzieri la restituirea creditului, pârâtul a înaintat cererea de chemare în judecată privind încasarea datoriei. Reclamanta parțial nu este de acord cu acțiunea înaintată de către O.C.N. „EASY CREDIT" S.R.L. din considerentele ce urmează.

25. Reprezentantul pârâtei-reclamant*****, avocatul Bălănuță Ion, susține că la caz se atestă un raport juridic încheiat între un consumator și un profesionist, or calitatea acestora se încadrează în definițiile pre citate la art. 3 alin. (1) și (2) Codul civil. Conform contractului, obligațiile de plată a penalității rezultă din pct. 3.03. lit. b), astfel având în vedere că contractul privind prestarea serviciilor financiare de consum la distanță a fost încheiat în ziua adresării reclamantului pentru acordarea creditului, la distanță, fără participarea nemijlocită a reprezentantului creditorului ce a semnat contractul, este evident că clauza contractuală care prevede plata penalității nu a fost negociată, O.C.N. „EASY CREDIT" S.R.L. folosind același tip de contract pentru o multitudine de clienți, iar reclamantul având doar opțiunea de a accepta sau a refuza contractul.

26. Prin urmare, reclamantul nu a negociat și nici nu a avut posibilitatea reală de a negocia și de a se familiariza cu condițiile contractuale, pe cale de consecință, consideră că clauza prevăzută la pct. 3.03. lit. b) în partea ce prevede obligația de plată a penalității din contractul privind prestarea serviciilor financiare de consum la distanță este abuzivă, în acord cu prevederile art. 1069, art. 1072 alin. (1), art. 1077 alin. (1) pct.3) art. 1079 Codul civil și art. 3 din Directiva 93/13 CEE.

27. Totodată, în conformitate art.1077 alin.(6) din Codul civil, menționează că, sunt abuzive clauzele care nu au fost negociate individual și au ca obiect sau efect, solicitarea de la consumatorul care nu și-a executat obligația fără justificare a unei penalități disproporționate în raport cu prejudiciul cauzat prin neexecutarea obligațiilor contractuale, precizând în acest sens și prevederile pct.1 din anexa la Directiva 93/13 CEE, care stabilesc că sunt considerate abuzive clauzele contractuale care prevăd: - lit. (e) - solicitarea de la orice consumator care nu și-a îndeplinit obligația să plătească o sumă disproporționat de mare drept compensație.

28. Astfel, în ipoteza în care debitorul admite întârzieri la plata unei rate, creditorul ar putea pretinde plata penalității pentru neplata în termen a ratei. Respectiv, în raport cu rata lunară

în mărime de 662,00 lei, penalitatea de 6,36 lei pe zi reprezintă 0,96% pe zi. Consideră că mărimea penalităților prevăzute de contract este disproporționat de mare în raport cu prejudiciul adus Creditorului prin neachitarea în termen a creditului restant.

29. Susține că, conform art.1076 alin. (1) din Codul Civil, *clauza abuzivă este lovită de nulitate absolută, iar* alin. (3) prevede că *în cazul în care partea care nu a propus clauza abuzivă este un consumator, instanța de judecată este obligată să invoce nulitatea din oficiu.* Astfel, urmează a fi declarată nulitatea absolută a pct. 3.03. lit. b) în partea ce prevede obligația de plată a penalității. (f.d. 36-38)

30. Prin **referința** depusă de **intervenientul accesoriu Comisia Națională a Pieței Financiare** la adresa de email a instanței de judecată la data de 27 iunie 2024, se indică că în fapt, obiectul prezentului litigiu vizează contractul de credit nr. 088645664 din data de 17.05.2023, încheiat între O.C.N. „EASY CREDIT" S.R.L. (creditor, pârât) și***** (debitor, consumator, reclamant), având ca obiect acordarea creditului în sumă de 15 899,00 MDL.

31. Potrivit Art. III Secțiunea 3.03. lit.b) din Partea 2 Condiții generale a Contractului, pentru neexecutarea obligației de plată a sumelor datorate, în mărimea și periodicitatea prevăzută în Grafic, debitorul este ținut să achite o penalitate în mărime de 6,36 lei pentru fiecare zi de întârziere.

32. Prin cererea reconvențională înaintată, reprezentantul reclamantei-pârât solicită instanței de judecată să admită acțiunea reconvențională, să constate caracterul abuziv și să declare nulitatea absolută a clauzei contractuale prevăzute la pct. 3.03. lit.b) în partea ce prevede obligația de plată a penalității în mărime de 6,36 lei pe zi din Contract.

33. În drept, cadrul normativ incident speței, în vigoare la data încheierii contractului - 17.05.2023, este Legea nr. 105/2003, Legea nr. 202/2013, Codul civil.

34. La caz, a se reține că reclamanta deține calitatea de consumator, în condițiile în care prin Contractul vizat, aceasta a beneficiat de credit de consum la distanță, or scopul contactării creditului nu este legat de activitatea de antreprenor sau cea profesională, iar pârâtul este un profesionist, care desfășoară activitate profesională pe piața financiară. Astfel se notează că, potrivit art.8 alin. (1) și alin. (2) din Legea nr. 1/2018, organizația de creditare nebancară este în drept să desfășoare cu titlu profesional doar activități de creditare nebancară, care sunt următoarele: acordarea de credite nebancare și leasingul financiar.

35. Referitor la solicitarea reclamantei de a constata caracterul abuziv al pct.3.03. lit.b) din Contract, care se referă la penalitate, aceasta fiind stabilită în mărime fixă de 6,36 lei pentru fiecare zi de întârziere la rambursarea plăților lunare, astfel în speță, mărimea penalității stabilite prin Contract urmează a fi apreciată sub aspectul legalității clauzei contractuale și nu a caracterului abuziv, or, în data de 29.05.2022, au intrat în vigoare modificările la art. 15 alin. (7) și alin. (8) din Legea nr. 202/2013, care instituie anumite limite legale pentru plățile percepute de către creditor la încheierea contractelor de credit pentru consumatori.

36. În context, susține intervenientul accesoriu Comisia Națională a Pieței Financiare că necesită a fi reținută limita legală statuată la art. 15 alin. (7) din Legea nr. 202/2013, potrivit căreia se interzice ca toate plățile aferente unui contract de credit pentru consum (cum ar fi, comisioane, taxe, penalități, dobânzi de întârziere și orice alt tip de plată), cu excepția dobânzii, pe o zi de credit să depășească 0,04 la sută din valoarea totală a creditului pentru termenul de utilizare efectivă a creditului de către consumator.

37. La caz, efectuând calculul matematic necesar, se relevă că penalitatea de 6,36 lei constituie 0,04 la sută din valoarea totală a creditului pe zi *(6,36 lei*100%/15899 lei=0,04%).* Respectiv, prin prisma normei citate supra, se atestă că suma revendicată de către pârât sub

formă de penalitate, nu excede limita legală stabilită.

38. Cu toate acestea, intervenientul accesoriu Comisia Națională a Pieței Financiare atrage atenția instanței de judecată că mărimea penalității de 6,36 lei este admisă și nu încalcă norma legală în condițiile în care Contractul nu prevede alte plăți percepute de către creditor sub forma de comisioane, taxe și alte plăți, cu excepția dobânzii aferente creditului.

39. În concluzie, intervenientul accesoriu Comisia Națională a Pieței Financiare nu învederează careva temeiuri de a invoca nulitatea de protecție prevăzută la art. 329 din Codul civil.

40. Reieșind din cele consemnate, intervenientul accesoriu Comisia Națională a Pieței Financiare, menționează că instanța de judecată, examinând în limitele probelor prezentate de părți, după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege, urmează să se pronunțe asupra chestiunilor invocate în cererea de chemare în judecată și în cererea reconvențională. (f.d. 51-53)

41. La ședința de examinare a cauzei în fond, părțile procesului nu s-au prezentat, fiind legal citații iar prin referință și cererile scrise, au solicitat examinarea cauzei în lipsa lor, instanța de judecată a dispus examinarea cauzei în lipsa acestora.

Aprecierea instanței de judecată.

42. Examinând materialele cauzei și analizând legislația materială și procedurală relevantă, instanța de judecată consideră cererea de chemare în judecată înaintată de O.C.N. „EASY CREDIT" S.R.L. împotriva ***** cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată întemeiată urmând a fi admisă integral, iar cererea reconvențională depusă de avocatul Ion Bălănuță în interesele ***** împotriva O.C.N. „EASY CREDIT" S.R.L., intervenient accesoriu Comisia Națională a Pieței Financiare privind declararea nulității clauzelor abuzive neîntemeiată și pasibilă de a fi respinsă din următoarele considerente.

43. În conformitate cu prevederile art.5 alin.(1) și alin.(2) Cod de procedură civilă, *orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime. Nici unei persoane nu i se va refuza apărarea judiciară din motiv de inexistenţă a legislaţiei, de imperfecţiune, coliziune sau obscuritate a legislaţiei în vigoare*.

44. Potrivit art.118 alin.(1) Cod de procedură civilă, *fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale*, iar conform art. 130 Cod de procedură civilă, *instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblu şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanţa judecătorească o forţă probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinenţa, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficienţa pentru soluţionarea cauzei*.

45. Conform art.239 Codul de procedură civilă, *hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată*.

46. În temeiul art.240 alin.(1) Codul de procedură civilă, *la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi,*

legea aplicabilă soluționării cauzei şi admisibilitatea acțiunii.

47. Reieșind din cererea de chemare în judecată și înscrisurile anexate s-a constatat că la data de 17.05.2023 între reclamanta-pârât O.C.N „EASY CREDIT" S.R.L. în calitate de Creditor și pârâta-reclamant***** în calitate de Debitor a fost încheiat contractul de credit nebancar cu nr. 088645664, semnat electronic de către părți, Creditorul prin semnătura MoldSign, iar Debitorul prin semnătură olografă cu introducerea codului 5664. (f.d. 9-14)

48. Drept urmare a semnării contractului O.C.N „EASY CREDIT" S.R.L., s-a obligat să acorde Debitorului, un credit nebancar în mărime de 15 899,00 lei, iar Debitorul s-a obligat să ramburseze creditul în 24 rate lunare egale a câte 662,00 lei lunar, începând cu data de 16.06.2023, clauze stabilte de către părți în Partea a 3-a Contractului – Graficul de rambursare a creditului și consecințele neexecutării.

49. Potrivit prevederilor contractuale, scopul creditului acordat de către Creditorul O.C.N „EASY CREDIT" S.R.L. debitorului***** a fost achiziționarea bunului/serviciului: Smartphone, Asigurare, Garanție extinsă, iar prețul total al bunului/serviciului este de 15 899 lei.(f.d. 9)

50. Astfel, Debitorul*****, la data de 17.05.2023, prin cererea semnată electronic, a solicitat dispunerea transferului sumei creditului primit în mărime de 15 899 lei în temeiul Contractului de credit nr. 088645664 din 17.05.2023 la unul din conturile bancare ale Comerciantului „Ganex-Com" S.R.L., pentru achitarea prețului bunului/serviciului ales de către ea. (f.d. 15)

51. La data de 17.05.2023, conform actului de primire-predare***** în calitate de a cumpărător/beneficiar a achiziționat de la furnizorul „Ultracom Electronic" S.R.L. bunuri/servicii în mărime de 15 899 lei. (f.d. 19)

52. Potrivit art. 3 alin. (1) și (2) din Codul civil, are *calitatea de consumator* orice persoană fizică care, în cadrul unui raport juridic civil, acționează predominant în scopuri ce nu țin de activitatea de întreprinzător sau profesională. Persoana fizică nu are calitatea de consumator dacă cealaltă parte a raportului juridic civil nu are calitatea de profesionist. Are *calitatea de profesionist* orice persoană fizică sau juridică de drept public sau de drept privat care, în cadrul unui raport juridic civil, acționează în scopuri ce țin de activitatea de întreprinzător sau profesională, chiar dacă persoana nu are scopul de a obține un profit din această activitate.

53. În acord cu prevederile art.3 din Legea nr. 202 din 12.07.2013 privind contractele de credit pentru consumatori și art.1 din Legea nr.105 din 13.03.2003 privind protecția consumatorului, *consumator – persoană fizică care intenționează să comande ori să procure sau care comandă, procură ori folosește produse şi servicii pentru necesități nelegate de activitatea de antreprenor sau cea profesională*.

54. La caz, instanța de judecată a stabilit că raportul juridic dintre părțile litigante reprezintă un raport juridic civil încheiat între un consumator și un profesionist, calitatea acestora fiind determinată de prevederile legale menționate, iar cadrul normativ aplicabil este stabilit de prevederile Codului civil și a Legii nr.202 din 12.07.2013 privind contractele de credit pentru consumatori.

55. Conform art.1763 din Codul civil, *prin contractul de credit, o bancă sau o organizație de creditare nebancară (creditor) se obligă să pună la dispoziția unei alte persoane (debitor) o sumă de bani ca împrumut, cu condiția rambursării ei, a plății dobânzii şi a altor plăți aferente, sau își asumă orice alt angajament de a achiziționa o creanță sau de a efectua o plată, de a prelungi termenul de rambursare a datoriei sau de a emite orice garanții. Contractul*

de credit se încheie în scris. Faţă de contractul de credit se aplică prevederile referitoare la contractul de împrumut în măsura în care regulile prezentului capitol nu prevăd altfel sau din esența contractului de credit nu reiese contrariul. Dispozițiile prezentei secțiuni se aplică împrumuturilor acordate de către bănci sau organizații de creditare nebancară, precum și alte organizații care acordă credite în baza legii.

56. Potrivit art.10 din Legea nr.202 din 12.07.2013 privind contractele de credit pentru consumatori, se indică cerințele față de contractele de credit, care trebuie să fie redactate într-un limbaj clar și lizibil cu caractere de aceeași dimensiune, pe hârtie sau pe un alt suport durabil, fiind indicate și clauzele contractuale pe care trebuie să le conțină.

57. Astfel, în Articolul III al contractului, la pct. 3.03. lit. b) este stabilit că, *în cazul în care Creditorul, nu va pune la dispoziția Debitorului în termenii stabiliți, suma creditului sau nu va transfera în termenii stabiliți cu terții, suma creditului pentru acoperirea costului integral sau parțial a prețului bunului/serviciului ales de către Debitor, sau în cazul în care Debitorul nu-și va executa integral în termen obligația de achitare către Creditor a Ratei lunare, Partea aflată în întârziere va achita celeilalte Părți, pe lângă obligațiunile de bază și o penalitate în mărime de 6,36 lei pentru fiecare zi de întârziere*. (f.d.11)

58. Potrivit art.901 alin.(1) Codul civil, *atunci când, fără justificare, debitorul nu își execută obligația, creditorul poate, în condițiile legii și, după caz, ale contractului, la alegerea sa: a) să ceară executarea silită a obligației; b) să suspende executarea obligației corelative; c) să reducă obligația sa corelativă; d) să recurgă la rezoluțiunea contractului; e) să ceară plata de despăgubiri pentru prejudiciul suferit prin neexecutare; să exercite orice alt mijloc juridic de apărare, prevăzut de lege sau contract, pentru realizarea dreptului său încălcat prin neexecutare*.

59. Instanța de judecată reține că prevederile art. 947 și 948 Codul civil, stabilesc că, *clauza penală este o prevedere contractuală prin care părțile evaluează anticipat prejudiciul, stipulând că debitorul, în cazul neexecutării obligației, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun (penalitate). Prin clauză penală se poate garanta numai o creanță valabilă. Penalitatea poate fi stipulată în mărime fixă sau sub forma unei cote din valoarea obligației garantate prin clauza penală sau a părții neexecutate, inclusiv sub forma unei dobânzi de întârziere. Părțile pot conveni asupra unei penalități mai mari decât prejudiciul. Debitorul nu este obligat să plătească penalitate în cazul în care neexecutarea obligației este justificată. Nulitatea obligației atrage nulitatea clauzei penale. Nulitatea clauzei penale nu atrage nulitatea obligației. Clauza penală este întocmită în formă autentică dacă legea cere forma autentică pentru actul juridic căruia i se aplică clauza. În celelalte cazuri, clauza penală este întocmită în scris, sub sancțiunea nulității absolute*.

60. În context, instanța de judecată remarcă că prin prevederile contractuale specificate în Articolul III al contractului, la pct.3.03. lit.b), părțile contractante au anticipat despăgubirile – penalitatea, în caz de neexecutare a obligațiilor, pe care urmează a le achita partea contractantă responsabilă de neexecutare.

61. Subsecvent, instanța de judecată observă, că pârâta-reclamant*****, după semnarea contractului de credit și primirea bunurilor/serviciilor pentru care a contractat un credit a achitat Creditorului O.C.N „EASY CREDIT" S.R.L. ratele lunare pentru perioada 16.06.2023-16.08.2023, stabilite conform graficului, iar ulterior a încetat achitarea acestora, fără a motiva și informa Creditorul despre aceasta.

62. Instanța de judecată relevă că potrivit art.18 din Legea nr. 202 din 12.07.2013 privind contractele de credit pentru consumatori se stabilește că, *consumatorul are la dispoziție un*

termen de 14 zile calendaristice în care poate revoca contractul de credit fără a invoca motive. Termenul de revocare prevăzut la alin. (1) începe să curgă: a) de la data încheierii contractului de credit; sau b) de la data la care consumatorului îi sânt aduse la cunoştinţă clauzele şi condiţiile contractuale şi informaţiile prevăzute la art. 10, în cazul în care ziua respectivă este ulterioară celei la care se face referire la lit. a) din prezentul alineat.

63. În circumstanțele expuse, instanța de judecată notează că, deși pârâta-reclamant***** prin cererea reconvențională recunoaște parțial cererea de chemare în judecată și solicită declararea nulității absolute a pct. 3.03. lit.b) din Contract – ce prevede obligația de plată a penalității, ultima nu a formulat careva obiecții în termenul de 14 zile menționat, a achitat trei rate lunare conform graficului din contract, fapt de denotă că acceptat condițiile contractuale indicate în contract, deși susține că a fost în imposibilitate reală de a le negocia și de a se familiariza cu acestea, deoarece semnarea contractului de către părți a fost în mod electronic.

64. În conformitate cu art. 328 alin. (1) Codul civil, *nulitatea absolută a actului juridic poate fi invocată, atât pe cale de acţiune, cât şi pe cale de excepţie, de orice persoană care are un interes născut şi actual. Instanţa de judecată este obligată să o constate din oficiu după ce a ascultat opiniile participanţilor la proces,* iar potrivit art. 329 Codul civil, *în contractele cu consumatorii sânt nule clauzele abuzive, precum și clauzele prin care se derogă de la dispozițiile legale de la care este interzis a se deroga în detrimentul consumatorului (nulitatea de protecţie). Nulitatea de protecţie operează doar în măsura în care avantajează consumatorul*.

65. Potrivit cu art. 1069 alin. (1), (4) – (6) Codul civil, *clauza propusă de una dintre părți nu este negociată individual dacă cealaltă parte nu a putut să-i influenţeze conținutul, în special deoarece aceasta s-a elaborat anticipat, indiferent că face parte din clauze standard sau nu. În contractul dintre un profesionist și un consumator se prezumă că: a) clauzele au fost propuse de către profesionist; b) clauzele nu au fost negociate individual) clauzele elaborate de către un intermediar sau un alt terț au fost propuse de către profesionist. Faptul că anumite aspecte ale unei clauze sau o anumită clauză au fost negociate individual nu exclude aplicarea dispozițiilor prezentului capitol pentru restul contractului. Clauză standard se consideră clauza care a fost elaborată anticipat pentru o multitudine de contracte implicând diferite părți și care nu a fost negociată individual.*

66. Potrivit art.1072 alin. (1) și (2) Codul civil, *într-un contract dintre un profesionist şi un consumator, clauza care nu a fost negociată individual se consideră abuzivă dacă este propusă de către profesionist şi dezavantajează considerabil, contrar bunei-credinţe, consumatorul. Articolele 1077-1079 cuprind lista clauzelor considerate abuzive în contractul dintre un profesionist şi un consumator fără necesitatea evaluării lor conform alin.(1) din prezentul articol şi art.1075*.

67. Reieșind din prevederile art. 1075 alin. (1) și (2) Cod civil, *la evaluarea caracterului abuziv al unei clauze contractuale în sensul art.1072 alin.(1), art.1073 şi 1074 se va ţine cont de: a) respectarea obligației de transparență prevăzută la art.1071; b) natura obiectului contractului; c) circumstanțele determinante în cadrul încheierii contractului; d) celelalte clauze contractuale; şi e) clauzele cuprinse în orice alt contract de care depinde contractul. Evaluarea caracterului abuziv al clauzelor nu poate să se refere la obiectul contractului şi nici la caracterul adecvat al prețului sau al remunerației, pe de o parte, față de bunurile, lucrările sau serviciile furnizate în schimbul acestora, pe de altă parte, în cazul în care s-a respectat obligația de transparență, prevăzută la art.1071. Obiectul contractului şi raportul dintre preţ şi calitate pot fi luate în considerare la evaluarea caracterului abuziv al celorlalte clauze contractuale.*

68. Astfel, cu referire la pretenția pârâtei-reclamant*****, în cererea reconvențională

privind declararea nulității absolute a pct.3.03. lit.b) din Contract – ce prevede obligația de plată a penalității, instanța de judecată reține că potrivit art.15 alin. (7) și (8) din Legea nr. 202 din 12.07.2013 privind contractele de credit pentru consumatori, *se interzice: a) aplicarea ratei dobânzii de credit anuale specificate în contractul de credit dacă aceasta depășește 50%, iar toate celelalte plăți aferente (comisioane, taxe, penalități, dobânzi de întârziere şi orice alt tip de plată), cu excepția dobânzii, pe o zi de credit depășesc 0,04% din valoarea totală a creditului pentru termenul de utilizare efectivă a creditului de către consumator; b) stabilirea costului total al creditului (care include dobânzi, comisioane, taxe, penalități, dobânzi de întârziere şi orice alt tip de plată) mai mare decât valoarea debursată conform contractului respectiv (sau valoarea de intrare a bunului în contractul de leasing financiar), credit care nu este destinat achiziționării, construcției sau renovării (modernizării) unei locuințe garantate cu un bun imobil în vederea asigurării obligației de plată a creditului respectiv. În cazul acordării creditelor pentru consumatori a căror sumă inițială debursată este de până la 50 de mii de lei (pentru linia de credit, valoarea de referință se va considera suma maximă stabilită în contractul de credit), se interzice: a) efectuarea schimbărilor în clauzele contractuale respective, care, ca efect, măresc obligația pecuniară inițială a consumatorului; b) pentru consumatorul care înregistrează întârzieri mai mari de 30 de zile în executarea obligațiilor conform contractului de credit, încheierea oricăror alte acte juridice cu același consumator, care, ca efect, măresc obligația pecuniară totală a acestuia, până la stingerea obligației scadente de rambursare conform contractului de credit curent şi expirarea a cel puțin 10 zile lucrătoare de la această acțiune*.

69. La caz, instanța de judecată remarcă că prin referința depusă de intervenientul accesoriu Comisia Națională a Pieței Financiare pe marginea cererii reconvenționale se indică că prin prisma prevederilor legale menționate, se atestă că suma revendicată de către reclamanta-pârât sub formă de penalitate, nu excede limita legală stabilită, totodată se atrage atenția instanței de judecată că mărimea penalității de 6,36 lei este admisă și nu încalcă norma legală în condițiile în care Contractul nu prevede alte plăți percepute de către creditor sub forma de comisioane, taxe și alte plăți, cu excepția dobânzii aferente creditului, iar în concluzie nu se învederează careva temeiuri de a invoca nulitatea de protecție prevăzută de art. 329 din Codul civil.

70. Instanța de judecată notează că, debitorul –***** a primit cu titlu de credit nebancar, suma de 15 899 lei și s-a obligat să restituie suma primită în 24 rate lunare a câte 662 lei lunar, până la data de 16 mai 2025, rata lunară, incluzând o parte din capital, precum și costurile aferente în conformitate cu prevederile contractuale și cu periodicitatea prevăzută în Graficul de rambursare a creditului nebancar (f.d.13)

71. Deși pârâta***** a obiectat asupra încasării din contul său a penalității prevăzută de contract la pct.3.03.lit.b), prin somația de plată expediată, ultima a fost atenționată despre rezoluțiunea contractului, verificând conținutul somației de plată, instanța de judecată conchide că aceasta nu reprezintă o declarație de rezoluțiune în sensul dat de norma art. 921 alin. (1) Cod civil, care statuează că, *dreptul la rezoluțiune se exercită de către partea îndreptățită prin declarație scrisă notificată celeilalte părți contractante*.

72. Raportând circumstanțele de fapt stabilite urmare a cercetării probelor prezentate la prevederile legale mai sus enunțate, instanța de judecată notează că întrucât începând cu data de 16.09.2023,***** nu și-a onorat față de O.C.N. „EASY CREDIT" S.R.L. obligația de restituire a creditului nebancar și a costurilor acestuia în rate, așa după cum s-a stabilit în graficul anexă la contract, prin efectul art. 1248 și art. 864 Cod civil, O.C.N. „EASY CREDIT" S.R.L. este în drept să ceară restituirea imediată a întregului credit acordat şi a costurilor aferente, din care motiv instanța de judecată va dispune admiterea cererii de chemare în judecată depusă de O.C.N.

„EASY CREDIT” S.R.L. împotriva ***** cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată ca fiind întemeiată.

73. În contextul pretențiilor analizate, instanța de judecată a verificat și temeinicia acțiunii reconvenționale a *****, în partea în care se solicită constatarea nulității absolute a clauzei de la pct. 3.02 lit. b) din Contractul de credit nr. 088645664 din 17.05.2023, care stabilesc obligația de plată a *penalității în mărime de 6,36 lei pentru fiecare zi de întârziere pe lângă obligațiunile de bază, în cazul în care Debitorul nu-și va executa integral în termen obligația de achitare către Creditor a Ratei lunare.*

74. În acest sens, este de menționat că clauza contractuală în discuție nu poate fi declarată ca fiind abuzivă doar din considerentul că este propusă de către un profesionist în cadrul unui contract standard, care nu a fost negociat cu consumatorul. Or, pentru a statua asupra caracterul abuziv al clauzei în discuție, instanța de judecată a analizat prin prisma factorilor pentru evaluarea caracterului abuziv stabiliți la art. 1075 Cod civil, ținând cont și de faptul că clauza în discuție reglementează costuri suplimentare ale creditului, admisibile atât prin efectul art.1765 Cod civil, dar și prin prisma art. 3 al Legii nr. 202 din 12.07.2013 privind contractele de credit pentru consumatori.

75. Cercetând înscrisurile prezentate și în special Contractul în litigiu nr.088645664 din 17.05.2023, instanța de judecată relevă că clauza de la pct. 3.02 lit. b), este elaborată și comunicată într-un limbaj clar și inteligibil, or, pentru fiecare din costurile reglementate de clauzele în discuție, sunt specificate contraprestațiile și serviciile la care se obligă creditorul. Totodată, instanța remarcă faptul că aceste clauze sunt lizibile și prin urmare, se impune concluzia respectării obligației de transparență la elaborarea lor.

76. În mod suplimentar, reieșind din prevederile art. 1070 alin. (1) Codul civil, *clauzele propuse de către o parte care nu au fost negociate individual pot fi invocate față de cealaltă parte doar dacă cealaltă parte le-a cunoscut sau dacă partea care le-a propus a luat măsuri rezonabile pentru a atrage atenția celeilalte părți asupra lor la momentul încheierii contractului sau înainte de aceasta*.

77. Instanța reține că Partea 1 din Contractul în litigiu intitulată „*Condiții speciale*” și Partea a 3-a care redă Graficul de rambursare a creditului, relevă în mod clar costurile creditului acordat, ceea ce denotă că partea care a propus contractul, a luat măsuri rezonabile suplimentare pentru a atrage atenția debitorului asupra costurilor pe care urmează să le suporte în legătură cu creditul acordat.

78. Realizând o sinteză a împrejurărilor de fapt elucidate și a normelor de drept invocate, instanța ajunge la concluzia privind caracterul echitabil al clauzelor constatate și netemeinicia solicitării reclamantului reconvențional***** de constatare a nulității absolute a clauzei de la pct. 3.02 lit. b) ale Contractului nr. 088645664 din 17.05.2023 încheiat cu O.C.N. „EASY CREDIT” S.R.L., motiv din care acțiunea reconvențională va fi respinsă, ca neîntemeiată.

79. Prevederile art.82 din Codul de procedură civilă stabilesc că, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat, taxa de timbru şi cheltuielile de judecare a cauzei.

80. În conformitate cu art.84 alin.(4) Cod de procedură civilă, *taxa de timbru nu este susceptibilă de scutire, amânare sau eşalonare, cu excepţiile prevăzute de Legea taxei de stat nr.213/2023. Suma de bani plătită ca taxă de timbru nu se restituie şi nici nu se compensează din contul părţii care a pierdut procesul.*

81. Conform Hotărârii Curții Constituționale nr.20 din 26.09.2024, s-a declarat neconstituțional textul *„Taxa de timbru nu este susceptibilă de scutire, amânare sau eșalonare, cu excepțiile prevăzute de prezenta lege”* din teza întâi şi textul *„şi nici nu se compensează din contul părţii care a pierdut procesul”* din teza a doua a articolului 2 alineatul (2) din Legea

taxei de stat nr.213 din 31 iulie 2023 şi textul *„Taxa de timbru nu este susceptibilă de scutire, amânare sau eşalonare, cu excepţiile prevăzute de Legea taxei de stat nr.213/2023”* din teza întâi şi textul *„şi nici nu se compensează din contul părţii care a pierdut procesul”* din teza a doua a articolului 84 alineatul (4) din Codul de procedură civilă.

82. Prin ordinul de plată nr.1326 din 21 februarie 2024 se confirmă faptul că O.C.N. „EASY CREDIT” S.R.L. a suportat cheltuieli în vederea achitării taxei de timbru în mărime de 200 lei (f.d.2).

83. Prin urmare, instanța de judecată ajunge la concluzia de a încasa de la***** în beneficiul O.C.N. „EASY CREDIT” S.R.L., taxa de timbru în mărime de 200 lei.

84. În conformitate cu art.94 alin.(1) Codul de procedură civilă, *instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârâtului – proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.*

85. Conform ordinului de plată nr.13704 din 18 decembrie 2023 și ordinul de plată nr.1310 din 21 februarie 2024, se confirmă faptul că la înaintarea cererii de chemare în judecată reclamanta O.C.N. „EASY CREDIT” S.R.L. a achitat în total suma de 624,54 lei cu titlu de taxă de stat (f.d.3,4).

86. Prin urmare, instanța de judecată consideră necesar de a încasa de la***** în beneficiul O.C.N. „EASY CREDIT” S.R.L., taxa de stat în mărime de 624,54 lei.

87. În conformitate cu prevederile art. 238-241 Codul de procedură civilă al Republicii Moldova, instanța de judecată,

h o t ă r ă ş t e :

Se admite cererea de chemare în judecată depusă de **O.C.N. „EASY CREDIT” S.R.L.** împotriva ***** cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Se încasează de la*****, a.n.*****, domiciliată în r-nul *****în beneficiul **O.C.N. „EASY CREDIT” S.R.L.**, sediul mun. Chișinău, str. Tighina 49/4, c/f *****, cu titlu de datorie – suma de 14 364,56 lei și cu titlu de cheltuieli de judecată – suma de 824,54 lei (taxa de timbru – 200 lei, taxa de stat – 624,54 lei), iar în total – **suma de 15 189,10 (cincisprezece mii una sută optzeci și nouă,10) lei.**

Cererea reconvențională depusă de avocatul Ion Bălănuță în interesele ***** împotriva ***O.C.N. „EASY CREDIT” S.R.L., intervenient accesoriu Comisia Națională a Pieței Financiare*** privind declararea nulității clauzelor abuzive, se respinge ca neîntemeiată.

Se explică părților că instanța va întocmi hotărârea integrală dacă în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii vor solicita în mod expres acest lucru, termenul de 30 de zile fiind unul de decădere, sau în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii vor depune cerere de apel.

Hotărârea cu drept de apel, la Curtea de Apel Chișinău în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei Hîncești (sediul Ialoveni).

Președintele ședinței,
judecătorul **Svetlana Bîcu**